

DR. ÁLDÁSY PÁL

1928–1988

Állatorvosdoktor, az állatorvos-tudomány kandidátusa, a Miskolci Állategészségügyi Intézet igazgatója 1955-től 1987-ig. Bakteriológus, virológus kutató, a nyulak myxomatosis megbetegedése elleni Myxovac vakcina feltalálója (Máté Zsuzsannával). Újtásaival megteremtette a magyarországi állat-egészségügyi labor diagnosztika gyakorlati feltételeit.

Áldásy Pál 1928. január 12-én született pedagógus családban, Szombathelyen. Az elemi iskolát szülővárosában végezte és ott is érettségizett 1947-ben, majd a Magyar Agrártudományi Egyetem Állatorvostudományi Karán kitűnő minősítésű oklevelet szerzett. Munkáját az Országos Állategészségügyi Intézet kórbonctani osztályán kezdte, majd 1952-ben Manninger professzor aspiránsa lett. 1955-ben az újonnan létesített Miskolci Állategészségügyi Intézet igazgatójává nevezték ki. Kandidátusi értekezését 1956-ban védte meg. A huszonhét éves igazgató szerényen felszerelt és újonnan indult intézetben, új munkaterületen, magához hasonló korú munkatársakkal kezdte munkáját. Sikeres helytállása annak tulajdonítható, hogy igen fogékony volt az újra, az időszerűre, és képes volt megtalálni az eszközöket kitűzött céljainak eléréséhez. Jó alapképzettsége ötvöződött a laboratóriumi diagnosztika iránti érzéssel, és képes volt az alkalmazott kutatások eredményeit átültetni a gyakorlatba. Irányításával az intézet a mindenkori követelményeknek megfelelően fejlődött, felszerelése gazdagodott, korszerűbbé vált.

Igazi szakterülete a bakteriológia, a virológia és a járványtan volt. Munkásságának fő területei: a borjak baktériumos és vírusos eredetű felnevelési betegségeinek járványtana, diagnosztikája és az ellenük való védekezés; az adenovírusok kórtani szerepének igazolása; hatékony adenovírus vakcina kifejlesztése; a vírusdiagnosztikai osztály megszervezése (1962); a szarvasmarhák fertőző és nem fertőző vetélésének oktani és kórtani vizsgálata; a szarvasmarhák anyagforgalmi betegségeinek megelőzése (vér-, tej-, vizeletvizsgálat, előzetes kórjelzés, előzetes takarmányvizsgálat); mycosisok, mycotoxicosisok jelentősége (ezek megelőzésére elsőként szervezett biokémiai-toxikológiai osztályt (1967), mikológiai és mikotoxikológiai (1969) és takarmányvizsgáló laboratóriumot (1969)); a házinyúl myxomatosis ellen attenuált vakcinatörzset, „Myxovac” vaccinát fejlesztett ki. Mindezeket túlmenően vizsgálta a juhok és kecskék fertőző betegségeit is. Mindezt team munkában, munkatársaival, társintézetekkel, gyakorló kollégák bevonásával valósította meg.

Kutatásairól, tapasztalatairól számos közleményben számolt be, amelyek hazai és külföldi szaklapokban jelentek. Minden eszközzel támogatta fiatal munkatársai sikeres előmenetelét.

Áldásy Pál intuitív, az összefüggések belső törvényszerűségeit ösztönösen megérező, az elméleti és a gyakorlati problémák iránt egyaránt fogékony, széles látókörű epidemiológus volt, szemléletformáló, tanítómesteri képességekkel, újító, feltaláló szellemmel.

Munkásságáért számos elismerésben részesült, közülük a Kiváló Dolgozó, a Munka Érdemérem, a Munka Érdemrend arany fokozata, a Hutýra Ferenc-émlékérem, az Eötvös Loránd-díj, a Kiváló Feltaláló arany fokozata a legjelentősebbek. Szerette a természetet, szebbé, jobbra, színesebbé igyekezett tenni maga körül a világot.

32 év után, 1987. végén kérte nyugdíjazását. 1988. augusztus 3-án, életének 61. évében hunyt el. Augusztus 23-án a miskolci Szentpéteri kapui temetőben helyezték örök nyugalomra.

Irodalom:

Szabó István: Áldásy Pál dr. 1928–1988. *Magyar Állatorvosok Lapja*, 1989. 44. 1. 35–36.

Szigeti Gábor: Dr. Áldásy Pál tudományos munkássága. *Magyar Állatorvosok Lapja*, 1998. 120. 11. 645–647.

Szabó István: Dr. Áldásy Pál mint intézetvezető, pályatárs és barát. *Magyar Állatorvosok Lapja*, 1998. 120. 11. 647–649.

Dr. Fehér György, 2007

